

Joanna Grabowska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

ORCID: 0000-0002-9251-0707

j.grabowska@uwm.edu.pl

Wpływ fałszywego oskarżenia na treść stosunku służbowego funkcjonariusza Policji

Wstęp

Służba w Policji jest stosunkiem policjanta wobec państwa, w ramach którego wykonuje on obowiązek obywatelski, służąc państwu¹. Stosunek służbowy funkcjonariusza Policji to szczególnie stosunek prawny tego funkcjonariusza do państwa, polegający na zatrudnieniu go w aparacie państwowym w celu wykonywania, za wynagrodzeniem, w sposób stały i ciągły funkcji państwowej, przede wszystkim zaś czynności związanych bezpośrednio z realizacją władzy państwowej². Warto podkreślić, że ustawodawca dokonał podziału stosunków służbowych na dwa rodzaje, tj. stosunki służbowe prawa pracy oraz stosunki służbowe funkcjonariuszy służb mundurowych i żołnierzy zawodowych określone przepisami prawa administracyjnego³. Stosunek prawny, w ramach którego funkcjonariusz Policji realizuje powierzone mu zadania państwowe, należy zatem do stosunków służbowych o charakterze administracyjnoprawnym⁴.

¹ K. Sakowska, *Stosunek służby funkcjonariuszy służb mundurowych*, [w:] E. Guzik-Makaruk, E. Pływaczewski (red.), *Współczesne oblicza bezpieczeństwa*, Białystok 2015, s. 285; W. Jaśkiewicz, *Stosunki służbowe w administracji*, Warszawa–Poznań 1969, s. 13.

² T. Kuczyński, *Rozgraniczenie dróg sądowych w sprawach stosunków służbowych*, [w:] J. Góral, R. Hauser, J. Trzciniński (red.), *Sądownictwo administracyjne gwarantem wolności i praw obywatelskich 1980–2005*, Warszawa 2005, s. 284; K. Sakowska, op. cit., s. 285.

³ P. Szustakiewicz, *Stosunki służbowe funkcjonariuszy służb mundurowych i żołnierzy zawodowych jako sprawa administracyjna*, Warszawa 2012, s. 17–19; L. Florek, T. Zieliński, *Prawo pracy*, Warszawa 2009, s. 3; M. Kresiński, *Prawnokarna ochrona funkcjonariuszy Policji w Polsce*, Olsztyn 2021, s. 20; J. Grabowska, M. Kresiński, *Ochronny charakter instytucji zawieszenia policjanta w czynnościach służbowych*, „Przegląd Policyjny” 2023, nr 3, s. 80. Zob. także: P. Wojtunik, *Pojęcie, źródła i przedmiot prawa stosunków służbowych*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2013, nr 8, s. 204.

⁴ W. Kotowski, *Ustawa o Policji. Komentarz*, 2024, Lex; J. Grabowska, M. Kresiński, op. cit., s. 80. Na temat charakteru stosunku służbowego funkcjonariusza Policji zobacz także: M. Maciejewska, A. Figurski, *Służba w Policji a kodeks pracy*, „Zeszyt Naukowy Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie” 2016, nr 41, s. 63–64.

Trzeba także zwrócić uwagę, że w toku służby policjanci są narażeni na różne rodzaje niebezpieczeństw, nie tylko niebezpieczeństwo osobiste. Niejednokrotnie dochodzi bowiem również do naruszenia dobrego imienia funkcjonariuszy Policji przez osoby, względem których wykonywane są czynności służbowe. Do naruszenia dobrego imienia policjanta może dojść w szczególności na skutek przestępstwa fałszywego oskarżenia określonego w art. 234 Kodeksu karnego⁵. Warto przy tym wskazać, że w k.k. nie został określony odrębny typ przestępstwa fałszywego oskarżenia w postaci fałszywego oskarżenia funkcjonariusza Policji, zaś pokrzywdzonym przestępstwem fałszywego oskarżenia może być każdy człowiek. Jednak w przypadku zaistnienia fałszywego oskarżenia funkcjonariusza Policji niezwykle ciekawym zagadnieniem jest możliwy wpływ tego przestępstwa na wzajemne prawa i obowiązki stron stosunku służbowego.

Przeprowadzona w niniejszej publikacji analiza służy zweryfikowaniu hipotezy, że fałszywe oskarżenie funkcjonariusza Policji ma znaczący negatywny wpływ na treść jego stosunku służbowego. Weryfikacja ta została dokonana za pomocą metody dogmatyczno-prawnej, polegającej na badaniu obowiązujących źródeł prawa, literatury i orzeczeń sądowych dotyczących fałszywego oskarżenia oraz stosunków służbowych polskich policjantów.

Ogólna charakterystyka znamion przestępstwa fałszywego oskarżenia

Przedmiotem ochrony art. 234 k.k. są wymiar sprawiedliwości i dobre imię osoby fałszywie oskarżonej⁶. Przestępstwo to ma charakter powszechny, a jego sprawcą może być każdy.

Fałszywe oskarżenie może być popełnione umyślnie, zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym⁷. Immanentną cechą czynu z art. 234 k.k. jest świadomość sprawcy, że zafalszowuje obraz rzeczywistości. Przekonanie sprawcy o prawdziwości formułowanego przez niego oskarżenia wyklucza postawienie mu zarzutu. Nie ma wówczas również żadnego znaczenia przyczyna jego błędnego przekonania⁸.

⁵ Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 17 z późn. zm.), dalej jako k.k.

⁶ M. Mozgawa, *Komentarz do art. 234*, [w:] M. Mozgawa (red.), *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, 2024, Lex.

⁷ T. Razowski, *Komentarz do art. 234*, [w:] J. Giezek (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Warszawa 2021, s. 927–928. Zob. uchwała SN z 17 maja 2011 r., sygn. akt SNO 6/11, Lex nr 1288955. Na temat odmiennego poglądu dotyczącego strony podmiotowej przestępstwa fałszywego oskarżenia zob. także: I. Zgoliński, *Komentarz do art. 234*, [w:] V. Konarska-Wrzosek (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, 2023, Lex.

⁸ Postanowienie SN z 23 lutego 2021 r., sygn. akt IV KK 586/19, Lex nr 3123193.

Sprawca tego przestępstwa – przed organem powołanym do ścigania lub orzekania w sprawach o przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne – fałszywie oskarża inną osobę o popełnienie tych czynów zabronionych lub przewinienia dyscyplinarnego. Działanie sprawcy fałszywego oskarżenia policjanta polega więc na podniesieniu przed tym organem zarzutu popełnienia przez wskazanego funkcjonariusza czynu zabronionego lub przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 234 k.k. Fałszywie oskarżony policjant nie musi być oczywiście wskazany z imienia i z nazwiska – wystarczające jest bowiem przedstawienie przez sprawcę informacji pozwalających na identyfikację policjanta⁹. Przykładowo, jeżeli osoba, w której mieszkaniu policjant wykonywał oględziny miejsca przestępstwa, skieruje do jednostki Policji pismo, w którym stwierdzi fałszywie, że policjant wykonujący tę czynność procesową w jej trakcie dokonał kradzieży mienia znajdującego się w mieszkaniu i nie poda przy tym żadnych danych osobowych tego funkcjonariusza, to odpowiadać będzie za fałszywe oskarżenie policjanta. Identyfikacja pokrzywdzonego tym przestępstwem funkcjonariusza w takim przypadku nastąpi w oparciu o informacje zawarte w protokole oględzin mieszkania sprawcy, w którym wymieniony został z imienia i z nazwiska funkcjonariusz dokonujący tej czynności procesowej.

Oskarżeniem policjanta jest zatem podjęcie przez sprawcę konkretnego działania, które zmierza do spowodowania ścigania lub oskarżenia funkcjonariusza w sprawie o przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne. Może ono polegać zarówno na ustnym lub pisemnym zawiadomieniu o popełnieniu przez policjanta czynu określonego w art. 234 k.k., jak również na złożeniu ustnego oświadczenia do organów, do których zadań należy ściganie lub orzekanie o przestępstwie, wykroczeniu lub przewinieniu dyscyplinarnym. Oskarżenie musi mieć również formę kategorię, pozwalającą na ocenę przez jego adresata czynu zabronionego lub przewinienia dyscyplinarnego stanowiącego jego przedmiot. Dla zaistnienia przestępstwa fałszywego oskarżenia nie jest oczywiście niezbędne podanie przez sprawcę kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienia dotyczy fałszywe oskarżenie. Wystarczające jest takie określenie opisowe czynu, które pozwala na identyfikację znamion typu czynu zabronionego. Fałszywe oskarżenie policjanta nie musi także zawierać żądania pociągnięcia funkcjonariusza do odpowiedzialności karnej. Może ono mieć dowolną formę¹⁰.

⁹ J. Piórkowska-Flieger, *Komentarz do art. 234*, [w:] M. Filar (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2016, s. 698. Zob. także: M. Kresiński, op. cit., s. 145.

¹⁰ M. Szewczyk, A. Wojtaszczyk, W. Zontek, *Komentarz do art. 234*, [w:] W. Wróbel, A. Zoll (red.), *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 2, cz. II: *Komentarz do art. 212–277d*, Warszawa 2017, s. 330–331.

Organami powołanymi do ścigania, o których mowa w art. 234 k.k., są organy postępowania przygotowawczego oraz organy uprawnione do prowadzenia postępowań dyscyplinarnych i popierania przed właściwym organem zarzutu popełnienia przez określoną osobę przewinienia dyscyplinarnego oraz organy orzecznicze w tym zakresie. Organem powołanym do orzekania określonym w tym przepisie jest natomiast sąd¹¹. Fałszywe oskarżenie policjanta może zatem nastąpić w szczególności przed sądem, Policją i prokuraturą¹². Podkreślenia wymaga, że fałszywe oskarżenie funkcjonariusza Policji o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego może zostać sformułowane przed przełożonymi dyscyplinarnymi określonymi w art. 133 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji¹³. Są nimi co do zasady przełożeni właściwi w sprawach osobowych: Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji, Komendant Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, Dyrektor Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, komendanci wojewódzcy Policji, Komendant Stołeczny Policji, komendanci powiatowi (miejscy, rejonowi) Policji, Komendant-Rektor Akademii Policji w Szczytnie, komendanci szkół policyjnych (art. 32 ust. 1 w zw. z art. 133 ust. 1 ustawy o Policji). Ustawa o Policji przewiduje także innych przełożonych dyscyplinarnych, tj. dowódcę kontyngentu policyjnego, w którym policjant pełni służbę (art. 133 ust. 3) i Inspektora Nadzoru Wewnętrznego (art. 133 ust. 3a). Przełożonym dyscyplinarnym Komendanta Głównego Policji, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji i jego zastępców jest natomiast minister właściwy do spraw wewnętrznych (art. 133 ust. 3b). W tym względzie na uwagę zasługuje wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, który stwierdził, że do fałszywego oskarżenia policjanta dochodzi nie tylko gdy oskarżenie zostaje podniesione przed organem powołanym do ścigania lub orzekania w sprawach o przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne (oskarżenie bezpośrednie). Fałszywe oskarżenie funkcjonariusza Policji zachodzi bowiem również, gdy adresatem oskarżenia jest podmiot mający obowiązek przekazania go według właściwości, zaś sprawca działa w zamiarze, aby dotarło ono do organu powołanego do ścigania (oskarżenie pośrednie). Fałszywe oskarżenie wobec funkcjonariusza Policji może zatem wystąpić także w sytuacji, gdy zostaje podniesione przed zwierzchnikiem jednostki organizacyjnej przełożonej nad tą, w ramach której funkcjonariusz pełni służbę, jak i wobec ministra, któremu służba Policji podlega, jeśli zamiarem podnoszącego zarzut jest, by podmioty te doprowadziły do zainicjowania postępowania dyscyplinarnego¹⁴.

¹¹ T. Razowski, op. cit., s. 926.

¹² M. Szewczyk, A. Wojtaszczyk, W. Zontek, op. cit., s. 331.

¹³ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 145).

¹⁴ Wyrok SO w Piotrkowie Trybunalskim z 13 października 2015 r., sygn. akt IV Ka 230/15, Lex nr 2125074.

Fałszywe oskarżenie funkcjonariusza publicznego jest przestępstwem ściganym z oskarżenia publicznego, które zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Możliwe skutki fałszywego oskarżenia dla praw i obowiązków stron stosunku służbowego

Fałszywe oskarżenie policjanta może spowodować przeprowadzenie czynności wyjaśniających mających na celu ustalenie podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Zgodnie bowiem z art. 134i ust. 4 ustawy o Policji jeżeli zachodzą wątpliwości co do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego kwalifikacji prawnej albo tożsamości sprawcy, przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego przełożony dyscyplinarny zleca przeprowadzenie czynności wyjaśniających. W dalszej kolejności czynności te mogą doprowadzić do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego względem fałszywie oskarżonego funkcjonariusza.

Zgodnie z art. 132 ust. 1 ustawy o Policji policjant odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub nieprzestrzeganiu zasad etyki zawodowej. Naruszeniem dyscypliny służbowej jest czyn policjanta polegający na zawinionym przekroczeniu uprawnień lub niewykonaniu obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych uprawnionych na podstawie tych przepisów (art. 132 ust. 2 ustawy o Policji). Przewinienie dyscyplinarne jest zawinione jeżeli policjant ma zamiar jego popełnienia, a zatem chce je popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi bądź też, gdy nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia je jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość taką przewidywał albo mógł i powinien przewidzieć (art. 132a ustawy o Policji). Ustawodawca wskazuje również w art. 132 ust. 3 ustawy o Policji przykładowy katalog zachowań, które stanowią naruszenie dyscypliny służbowej. Fałszywe oskarżenie funkcjonariusza może zatem dotyczyć w szczególności naruszeń dyscypliny służbowej określonych w tym przepisie. Wśród konkretnych naruszeń, o które – z uwagi na charakter wykonywanych przez policjanta zadań¹⁵ – mogą zostać najczęściej oskarżeni funkcjonariusze

¹⁵ Na temat zadań Policji zob. R. Gwardyński, *Działania Policji w warunkach poważnego niebezpieczeństwa*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 37, s. 45–46. Autor podkreśla, że „do zadań Policji w szczególności należy ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie przestępstwom i wykroczeniom. Realizując zadania ustawowe, Policja wykonuje czynności administracyjno-porządkowe, dochodzeniowo-śledcze oraz operacyjno-rozpoznawcze. Policja niejednokrotnie wykonuje swe zadania w warunkach poważnego niebezpieczeństwa”.

Policji, należy wymienić: niedopełnienie obowiązków policjanta wynikających ze złożonego ślubowania, a także przepisów prawa, niedopełnienie obowiązków służbowych albo przekroczenie uprawnień określonych w przepisach prawa, zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób nieprawidłowy, niedopełnienie obowiązków służbowych albo przekroczenie uprawnień określonych w przepisach prawa, nadużycie zajmowanego stanowiska dla osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, stawienie się do służby w stanie nietrzeźwości albo po użyciu alkoholu lub po użyciu podobnie działającego środka i pełnienie służby w takim stanie.

Art. 132 ust. 4 ustawy o Policji stanowi też, że czyn będący przewinieniem dyscyplinarnym, wypełniającym jednocześnie znamiona przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej niezależnie od odpowiedzialności karnej. Postępowanie dyscyplinarne jest zatem postępowaniem samodzielnym i niezależnym od postępowania karnego¹⁶. Wprawdzie przepisy służbowe nie nakazują wszczęcia postępowania dyscyplinarnego na skutek samego faktu wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie, to jednak zazwyczaj, gdy z materiałów wynika, że policjant jest lub może być osobą podejrzaną, przełożeni dyscyplinarni takie postępowania wszczynają¹⁷. Należy jednak pamiętać, że brak prowadzenia postępowania przed organami ścigania nie ma żadnego znaczenia dla oceny czynu w postępowaniu dyscyplinarnym. Brak ten nie wywiera więc wpływu na ocenę, czy dany czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne, a jednocześnie wypełnia znamiona przestępstwa¹⁸. Fałszywe oskarżenie policjanta o przestępstwo sformułowane w procesach karnych może dotyczyć przede wszystkim bezpodstawnego użycia siły fizycznej, niezgodnego z prawem pozbawienia wolności, próby pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za niepopelnione przestępstwo i przyjęcia korzyści materialnej¹⁹. Każdy z tych czynów jest jednocześnie przewinieniem dyscyplinarnym, którego popełnienie może stać się przedmiotem postępowania dyscyplinarnego względem fałszywie oskarżonego funkcjonariusza.

Postępowanie dyscyplinarne może zakończyć się wymierzeniem policjantowi kary dyscyplinarnej. Katalog kar dyscyplinarnych został określony w art. 134 ustawy o Policji. Są nimi: upomnienie, nagana, ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku, wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe, obniżenie stopnia, ostrzeżenie o niepełnej przy-

¹⁶ W. Kotowski, op. cit.

¹⁷ E. Sitek, *Jest lepiej ale...*, „Policja 997” 2016, nr 9, s. 32; M. Zieziula, *Postępowanie dyscyplinarne wobec funkcjonariusza Policji w świetle prawa oraz orzecznictwa sądowego*, „Studia Prawnoustrojowe” 2020, nr 48, s. 269–278.

¹⁸ Wyrok WSA w Białymstoku z 26 lutego 2015 r., sygn. akt II SA/Bk 1102/14, Lex nr 1796442.

¹⁹ E. Mucha, *Ochrona prawna funkcjonariusza Policji. Wybrane zagadnienia*, [w:] E. Guzik-Makaruk, E. Pływaczewski (red.), op. cit., s. 272.

datności do służby, wydalenie ze służby. Kara upomnienia i kara nagany oznaczają wytknięcie ukaranemu funkcjonariuszowi przez jego przełożonego dyscyplinarnego niewłaściwego postępowania (art. 134a ustawy o Policji). Kara ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku oznacza natomiast wytknięcie ukaranemu policjantowi niewłaściwego postępowania i uprzedzenie go, że jeżeli ponownie popełni przewinienie dyscyplinarne, to zostanie on wyznaczony na niższe stanowisko służbowe lub ukarany surowszą karą dyscyplinarną (art. 134c ustawy o Policji). Kara wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe oznacza zaś odwołanie lub zwolnienie z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i powołanie lub mianowanie na stanowisko służbowe niższe od dotychczas zajmowanego. Wymierzenie kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe powoduje utratę prawa do uposażenia policjanta, który został odwołany ze stanowiska i przeniesiony do dyspozycji przełożonego, przez okres 6 miesięcy w wysokości przysługującej przed odwołaniem. Nałożenie tej kary powoduje także brak możliwości zachowania przez policjanta przeniesionego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego prawa do zaszeregowania należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku oraz zachowania stopnia związanego z tym stanowiskiem (art. 134d ust. 1 w zw. z art. 6e ust. 3 i art. 103 ust. 2 ustawy o Policji). Policjant nie może również zostać powołany lub mianowany na wyższe stanowisko służbowe przed zatarciem kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe (art. 134d ust. 2 ustawy o Policji). Zgodnie z art. 134e ust. 1 i 2 ustawy o Policji kara obniżenia stopnia oznacza obniżenie posiadanego przez funkcjonariusza stopnia policyjnego i można ją wymierzyć tylko obok kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby albo kary wydalenia ze służby. Kara ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby oznacza wytknięcie ukaranemu policjantowi niewłaściwego postępowania i uprzedzenie go, że jeśli ponownie popełni on przewinienie dyscyplinarne, to zostanie wydalony ze służby. Kara wydalenia ze służby oznacza natomiast zwolnienie ze służby w Policji (art. 134ea i art. 134f w zw. z art. 41 ust. 1 pkt 3 ustawy o Policji)²⁰.

Analiza rzeczonych kar wskazuje więc, że fałszywe oskarżenie funkcjonariusza Policji może spowodować dla niego daleko idące konsekwencje służbowe. Na uwagę zasługuje fakt, że na skutek fałszywego oskarżenia policjanta może dojść nawet do wydania rozkazu o jego zwolnieniu ze służby w Policji. Z powyższych względów niezwykle ważna jest szczególna staranność w dokonywaniu ustaleń okoliczności, które mają istotne znaczenie dla postępowania dyscyplinarnego względem fałszywie oskarżonego funkcjonariusza Policji. Przede wszystkim przełożony dyscyplinarny policjanta powinien korzystać

²⁰ Na temat kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby w Policji zob. M. Będziejewska-Michalska, *Zwolnienie policjanta ze służby (cz. 2)*, „Policja 997” 2019, nr 4, s. 44–45.

z przysługujących mu uprawnień w sposób rozważny, mając na uwadze konieczność wszechstronnego wyjaśnienia sprawy i zastosowania adekwatnych do poczynionych ustaleń środków²¹.

W kontekście możliwych skutków fałszywego oskarżenia względem treści stosunku służbowego funkcjonariusza Policji warto również zwrócić uwagę na instytucję zawieszenia policjanta w czynnościach służbowych. W literaturze oraz w orzecznictwie podkreśla się, że instytucja ta ma dwojaki charakter. Służy ona dobru funkcjonariusza, który nie zostaje zwolniony ze służby w Policji, mimo zaistnienia do tego podstaw. Zawieszenie funkcjonariusza Policji w czynnościach służbowych ma jednak przede wszystkim na celu unieвозмоżliwienie pełnienia służby policjantowi, na którym ciążyą określone zarzuty, a więc takiemu, który znalazł się w sferze podejrzeń o postępowanie niegodne policjanta²². Istotą tej instytucji jest zatem szybkie odsunięcie policjanta od bieżącego wypełniania zadań organów Policji, na wypadek gdyby okazało się, że przestał on spełniać wymogi stawiane funkcjonariuszom Policji, przyjmując naganną postawę względem obowiązującego prawa, która uzasadnia wykluczenie go z ram organizacyjnych służby publicznej²³.

Ustawa o Policji przewiduje dwa rodzaje zawieszenia funkcjonariusza Policji w czynnościach służbowych, tj. zawieszenie obligatoryjne (art. 39 ust. 1) oraz zawieszenie fakultatywne (art. 39 ust. 2 i 2a). Art. 39 ust. 1 ustawy o Policji określa, że policjanta zawiesza się w czynnościach służbowych w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego – na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. W przypadku wystąpienia przesłanek zawieszenia obligatoryjnego przełożony policjanta jest więc zobowiązany do jego zawieszenia i nie może podjąć odmiennej decyzji²⁴. W orzecznictwie sądowno-administracyjnym podkreśla się, że z przepisów Kodeksu postępowania karnego²⁵ wynika, że promulgacja postanowienia o przedstawieniu zarzutów jest obowiązkowa i powinna nastąpić niezwłocznie, jeżeli w danej sytuacji jest to możliwe. Ogłoszenie zarzutów i przesłuchanie podejrzanego może jednak nastąpić później, na dalszym etapie postępowania prowadzonego przeciwko osobie. Przepisy procedury karnej dopuszczają bowiem możliwość przejścia postępowania karnego z fazy *in rem* w fazę *in personam*

²¹ M. Kresiński, op. cit., s. 143–144.

²² J. Grabowska, M. Kresiński, op. cit., s. 89. Zob. wyrok NSA z 12 lutego 2016 r., sygn. akt I OSK 2032/14, Lex nr 2036012.

²³ A. Korcz-Maciejko, W. Maciejko, *Zawieszenie funkcjonariusza Policji w czynnościach służbowych*, „Służba Pracownicza” 2009, nr 10, s. 25; J. Grabowska, M. Kresiński, op. cit., s. 85.

²⁴ Wyrok NSA z 16 kwietnia 2021 r., sygn. akt III OSK 142/21, Lex nr 3243315; wyrok WSA w Poznaniu z 19 grudnia 2013 r., sygn. akt IV SA/Po 522/13, Lex nr 1418245; J. Grabowska, M. Kresiński, op. cit., s. 81.

²⁵ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 37 z późn. zm.), dalej jako k.p.k.

w sytuacji, w której zapadło postanowienie o przedstawieniu zarzutów konkretnej osobie, nawet gdy nie ogłoszono go i nie przesłuchano podejrzanego niezwłocznie po jego sporządzeniu. Pozwala to na uznanie, że wszczęcie postępowania karnego przeciwko policjantowi, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy o Policji, może mieć miejsce już wówczas, gdy sporządzono postanowienie o przedstawieniu mu zarzutów, ale jeszcze go nie wydano w rozumieniu przepisów procedury karnej²⁶. Jeżeli zatem w wyniku fałszywego oskarżenia policjanta o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które jest umyślne i jednocześnie ścigane z oskarżenia publicznego, dojdzie do wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego o to przestępstwo, wówczas policjant zostanie natychmiast zawieszony w czynnościach służbowych.

Fakultatywne zawieszenie funkcjonariusza może natomiast nastąpić w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które jest nieumyślne i ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby – na czas nie dłuższy niż 12 miesięcy (art. 39 ust. 2 ustawy o Policji).

Zawieszenie policjanta w czynnościach służbowych może zatem nastąpić nie tylko z uwagi na dobro prowadzonego przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego, ale również postępowania karnego²⁷. Celowość takiego zawieszenia występuje wtedy, gdy dalsze wykonywanie przez funkcjonariusza obowiązków służbowych zagraża prawidłowemu przebiegowi wszczętego postępowania karnego lub dyscyplinarnego, chociażby z uwagi na możliwość ingerowania w dokonywane czynności²⁸.

Pojęcie „dobro służby” nie jest prawnie zdefiniowane. W orzecznictwie podkreśla się, że na dobro służby składają się dobra szczegółowe, tj. dobro Policji, zaufanie obywateli do Policji, gwarancje praworządnego działania oraz niezależność formacji zmilitaryzowanej od wpływów zewnętrznych. Policjant, wobec którego toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne, traci niepoproszoną opinię i w ten sposób podważa zaufanie do organów Policji. Na organie spoczywa jednak obowiązek oceny charakteru i wagi zarzucanych funkcjonariuszowi czynów oraz ustalenia, czy dalsze wykonywanie przez niego czynności nie spowoduje utrudnienia realizacji zadań Policji²⁹. Organ, uza-

²⁶ Wyrok WSA w Warszawie z 27 września 2021 r., sygn. akt II SA/Wa 1043/21, Lex nr 3336499. Zob. także: wyroki NSA z 10 listopada 2017 r., sygn. akt I OSK 70/16, Lex nr 2422966 i z 17 lipca 2018 r., sygn. akt I OSK 1913/16, Lex nr 2564783.

²⁷ Wyrok WSA w Gliwicach z 26 lipca 2022 r., sygn. akt III SA/Gl 77/22, Lex nr 3398147. Na temat odmiennego stanowiska zob. M. Będziejewska-Michalska, *Zawieszenie w czynnościach służbowych (cz. 2)*, „Policja 997” 2019, nr 12, s. 41.

²⁸ J. Grabowska, M. Kresiński, op. cit., s. 83–84.

²⁹ Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 14 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Go 1089/17, Lex nr 2470576; wyrok WSA w Warszawie z 27 maja 2015 r., sygn. akt II SA/Wa 2291/14, Lex nr 1756476.

sadniając rozkaz o zawieszeniu policjanta w czynnościach służbowych, nie może więc ogólnikowo powołać się na dobro służby – konieczne jest bowiem wskazanie konkretnych powodów uzasadniających odsunięcie policjanta od pełnienia obowiązków służbowych³⁰.

Do fakultatywnego zawieszenia funkcjonariusza Policji może również dojść w przypadku wniesienia przeciwko policjantowi subsydiarnego aktu oskarżenia, o którym mowa w art. 55 § 1 k.p.k., jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby (art. 39 ust. 2a ustawy o Policji).

Analiza wymienionych przesłanek wskazuje, że fałszywe oskarżenie policjanta może doprowadzić również do jego fakultatywnego zawieszenia w czynnościach służbowych. Do zawieszenia może bowiem dojść, jeżeli w wyniku fałszywego oskarżenia policjanta zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne, a jednocześnie przełożony funkcjonariusza uzna zawieszenie za celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby. Podobnie policjant może zostać zawieszony, jeżeli w wyniku jego fałszywego oskarżenia wniesiony zostanie przeciwko niemu subsydiarny akt oskarżenia, zaś przełożony funkcjonariusza uzna zawieszenie za celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby.

Zawieszenie fałszywie oskarżonego policjanta w czynnościach służbowych powoduje jednak również dalsze konsekwencje dla treści stosunku służbowego tego funkcjonariusza.

W sytuacji gdy upłynęło 12 miesięcy zawieszenia w czynnościach służbowych, a nie ustały przyczyny będące podstawą zawieszenia, przełożony policjanta ma nawet możliwość zwolnienia go ze służby (art. 41 ust. 2 pkt 9 ustawy o Policji).

Ponadto na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy o Policji policjantowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia. Mimo niewykonywania żadnych czynności służbowych, policjant otrzymuje więc połowę należnego mu uposażenia. Jeżeli natomiast postępowanie karne lub dyscyplinarne, będące przyczyną zawieszenia w czynnościach służbowych, zostanie zakończone, to policjant otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obowiązkowe podwyżki wprowadzone w okresie zawieszenia, jeżeli nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu lub ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby (art. 124 ust. 2 ustawy o Policji). Policjant ma więc zapewnioną odpowiednią wysokość uposażenia w okresie zawieszenia i po jego ustaniu. Przełożony policjanta ma obowiązek dokonania wypłaty w przypadku, gdy postępowanie

³⁰ Wyrok WSA w Białymstoku z 15 kwietnia 2014 r., sygn. akt II SA/Bk 1225/13, Lex nr 1512868.

karne lub dyscyplinarne zakończyło się inaczej niż skazaniem lub wydaleniem ze służby³¹.

Zawieszenie w czynnościach służbowych fałszywie oskarżonego funkcjonariusza Policji wywiera także wpływ na prawo do nagrody rocznej i jej wysokość. Art. 110 ust. 3a pkt 3 ustawy o Policji stanowi bowiem, że do okresu pełnienia służby w danym roku kalendarzowym, od którego zależy prawo do nagrody rocznej funkcjonariusza, nie zalicza się okresu niewykonywania przez niego zadań służbowych z powodu zawieszenia w czynnościach służbowych. Przepisu tego nie stosuje się, jeśli postępowanie karne w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, lub postępowanie dyscyplinarne w sprawie o czyn pozostający w związku z zawieszeniem w czynnościach służbowych zostało umorzone prawomocnym orzeczeniem bądź funkcjonariusz został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym (art. 110 ust. 3b ustawy o Policji). Wspomniane umorzenie postępowania nie dotyczy jednak warunkowego umorzenia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe ani umorzenia tego postępowania z powodu przedawnienia lub amnestii (art. 110 ust. 3c ustawy o Policji). Należy także podkreślić, że do uposażenia, od którego zależy wysokość nagrody rocznej, nie zalicza się uposażenia otrzymanego w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych. Przepisy art. 110 ust. 3b i 3c ustawy o Policji mają przy tym również zastosowanie (art. 110 ust. 4a ustawy o Policji). Zawieszenie w czynnościach służbowych fałszywie oskarżonego funkcjonariusza wpływa zatem znacząco na czynniki determinujące zarówno prawo do nagrody rocznej (okres pełnienia służby), jak i wysokość tego świadczenia (uposażenie od którego nalicza się wysokość nagrody rocznej)³².

Kolejny skutek zawieszenia fałszywie oskarżonego policjanta w czynnościach służbowych dotyczy wymiaru przysługującego mu urlopu wypoczynkowego i dodatkowego. Zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 września 2014 r. w sprawie urlopów policjantów³³ jedynie zawieszenie w czynnościach służbowych trwające nie dłużej niż jeden miesiąc nie ma wpływu na uprawnienia policjanta do urlopów wypoczynkowego i dodatkowego. W przypadku zaś gdy zawieszenie w czynnościach służbowych trwa dłużej niż jeden miesiąc, to urlopy wypoczynkowy i dodatkowy przysługujące w danym roku kalendarzowym podlegają skróceniu o 1/12 za każdy miesiąc zawieszenia w czynnościach służbowych (§ 7 ust. 2). Skrócenie

³¹ M. Będziejewska-Michalska, *Uposażenie policjanta*, „Gazeta Policyjna” 2022, nr 5, s. 45; J. Grabowska, M. Kresiński, op. cit., s. 87; E. Sitek, *Konsekwencje nie tylko karne*, „Policja 997” 2016, nr 9, s. 34.

³² J. Grabowska, M. Kresiński, op. cit., s. 88–89; M. Będziejewska-Michalska, *Konsekwencje prawne zawieszenia w czynnościach służbowych*, „Policja 997” 2020, nr 2, s. 42. Zob. także: wyrok NSA z 21 kwietnia 2010 r., sygn. akt I OSK 1416/09, Lex nr 595130.

³³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 września 2014 r. w sprawie urlopów policjantów (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2213).

to nie następuje jednak, gdy postępowanie karne w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo postępowanie dyscyplinarne w sprawie o czyn pozostający w związku z zawieszeniem funkcjonariusza w czynnościach służbowych zostało umorzone prawomocnym orzeczeniem, chyba że postępowanie zostało warunkowo umorzone lub umorzone z powodu przedawnienia lub amnestii. Do skrócenia urlopów nie dochodzi też, gdy policjant został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym (§ 7 ust. 3). Warto również zwrócić uwagę, że w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych policjantowi nie udziela się urlopu wypoczynkowego (§ 6 ust. 1 pkt 3). Przełożony nie może więc (w okresie zawieszenia funkcjonariusza w czynnościach służbowych) wyrazić zgody na skorzystanie przez niego z prawa do urlopu³⁴.

Należy raz jeszcze wyraźnie podkreślić, że fałszywe oskarżenie funkcjonariusza Policji może również doprowadzić do jego zwolnienia ze służby. Specyfika policyjnej służby spowodowała, że ustawodawca wyróżnił wiele okoliczności, które powodują lub mogą powodować ustanie stosunku służbowego policjanta³⁵. W kontekście wpływu fałszywego oskarżenia funkcjonariusza Policji na treść jego stosunku służbowego na szczególną uwagę zasługuje jednak sformułowana w art. 41 ust. 2 pkt 5 ustawy o Policji przesłanka ważnego interesu służby. Zgodnie z tym przepisem policjant może zostać zwolniony ze służby, gdy wymaga tego ważny interes służby. Jest to przesłanka fakultatywna zwolnienia ze służby, a zatem w przypadku jej zaistnienia przełożony ma możliwość zwolnienia policjanta, ale nie jest do tego zobowiązany³⁶. Ustawa o Policji nie określa, czym jest ważny interes służby. W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie zaistnienia ważnego interesu służby należy sięgnąć przede wszystkim do przepisów regulujących cele i zadania Policji oraz szczególny status funkcjonariuszy tej formacji. Przełożony może więc zwolnić policjanta ze służby z uwagi na ważny interes służby, gdy zaistnieje jedna realna przyczyna albo szereg okoliczności bądź zdarzeń świadczących o tym, że dalsze pozostawanie policjanta w służbie koliduje z ważnym interesem Policji, co wymaga, aby funkcjonariusz dla dobra macierzystej formacji, z przyczyn pozamerytorycznych, nie kontynuował w niej służby³⁷. Ocena, czy zachodzi przesłanka zwolnienia policjanta z uwagi na ważny interes służby, powinna nastąpić z uwzględnieniem art. 25 ust. 1 ustawy o Policji, który określa wymóg, aby służbę w Policji pełniły osoby o nieposzlakowanej opinii. Wprowadzenie takiego warunku jest uzasadnione specyfiką pracy w organach ścigania, a także celami, jakie owa formacja ma realizować. Zadaniem Policji jest bowiem ochrona obywateli przed wszelkimi działaniami sprzecznymi z prawem. Z tego

³⁴ M. Będziejewska-Michalska, *Konsekwencje...*, s. 41.

³⁵ Eadem, *Zwolnienie policjanta ze służby (cz. 1)*, „Policja 997” 2019, nr 3, s. 40.

³⁶ Ibidem.

³⁷ Wyrok NSA z 22 grudnia 2016 r., sygn. akt I OSK 3196/15, Lex nr 2288789.

względem policjanci, jako osoby egzekwujące przestrzeganie prawa, muszą cieszyć się autorytetem w społeczeństwie, respektować zasady współżycia społecznego i dotrzymywać rotę ślubowania. Funkcjonariusze Policji muszą więc znajdować się poza wszelkimi podejrzeniami o łamanie prawa i norm współżycia społecznego, bowiem policjant, co do którego istnieje jedynie podejrzenie, że zachowywał się w sposób niegodny lub popełnił przestępstwo, traci przymiot nieskazitelności charakteru. Pozostawanie w służbie takiego policjanta narusza ważny interes służby. Wpływa to bowiem demoralizująco na pozostałych funkcjonariuszy, a także powoduje powstanie negatywnego obrazu Policji w odbiorze społecznym, co przekłada się na utratę zaufania do organów państwowych³⁸. Przykładowo, jeżeli na skutek fałszywego oskarżenia położony poważmie uzasadnione podejrzenie, że policjant popełnił przestępstwo i uzna, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, iż dalsze pozostawanie policjanta w służbie narusza ważny interes służby, to może wydać rozkaz o zwolnieniu funkcjonariusza ze służby. W literaturze wskazuje się bowiem, że w postępowaniu w przedmiocie zwolnienia policjanta ze służby przedmiotem dowodzenia nie jest fakt popełnienia przez niego czynu karalnego, ani nawet odtworzenie jego przebiegu, lecz okoliczność czy dalsze jego pozostawanie w służbie narusza jej dobro³⁹. Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił także, iż nie jest to w żadnej mierze sprzeczne z obowiązującą w postępowaniu karnym zasadą domniemania niewinności. Zasada ta nie może być bowiem rozumiana tak szeroko, aby wykluczała wiązanie z samym faktem toczącego się postępowania karnego jakichkolwiek konsekwencji prawnych, które w innych procedurach mogą oddziaływać na sytuację funkcjonariusza Policji. Zatem zanim zapadnie prawomocny wyrok w sprawie karnej, dopuszczalne jest wykluczenie konkretnej osoby z grona funkcjonariuszy publicznych. Utratę przez policjanta przymiotu nieposzlakowanej opinii nie powoduje zatem tylko jego karalność – taki skutek może wywoływać także znalezienie się funkcjonariusza w kręgu podejrzeń bądź insynuacji⁴⁰.

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza pozwoliła na zweryfikowanie postawionej na wstępie hipotezy badawczej. Wskazano, że fałszywe oskarżenie funkcjonariusza Policji wywiera negatywny wpływ na treść jego stosunku służbowego.

³⁸ Wyrok NSA z 30 stycznia 2018 r., sygn. akt I OSK 1806/16, Lex nr 2466835.

³⁹ M. Będziewska-Michalska, *Zwolnienie ze służby – podstawy fakultatywne (cz. I)*, „Policja 997” 2019, nr 5, s. 35.

⁴⁰ Wyrok NSA z 26 stycznia 2015 r., sygn. akt I OSK 2318/13, Lex nr 1640397. Zob. także: M. Będziewska-Michalska, *Zwolnienie ze służby – podstawy fakultatywne (cz. II)*, „Policja 997” 2019, nr 6, s. 44–45.

Kierowanie wobec policjanta fałszywego oskarżenia może doprowadzić do szeregu konsekwencji względem uprawnień i obowiązków stron stosunku służbowego, na podstawie którego pełni on służbę. Konsekwencje te mają różnoraki charakter. Fałszywe oskarżenie policjanta może doprowadzić do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz zawieszenia go w czynnościach służbowych, co związane jest z dalszymi możliwymi i dolegliwymi dla funkcjonariusza konsekwencjami, w szczególności o charakterze finansowym. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że na skutek fałszywego oskarżenia może dojść nawet do zwolnienia policjanta ze służby w Policji, chociażby ze względu na jej ważny interes. Skutki fałszywego oskarżenia policjanta dla treści jego stosunku służbowego mogą być zatem niezwykle negatywne. Przełożeni powinni więc, z uwagi na negatywny charakter tych skutków, zawsze dążyć do wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności dotyczących oskarżenia podwładnych im policjantów oraz rozważyć korzystanie z uprawnień kształtujących prawa i obowiązki tych funkcjonariuszy.

Wykaz literatury

- Będziejewska-Michalska M., *Konsekwencje prawne zawieszenia w czynnościach służbowych*, „Policja 997” 2020, nr 2.
- Będziejewska-Michalska M., *Uposażenie policjanta*, „Gazeta Policyjna” 2022, nr 5.
- Będziejewska-Michalska M., *Zawieszenie w czynnościach służbowych (cz. 2)*, „Policja 997” 2019, nr 12.
- Będziejewska-Michalska M., *Zwolnienie policjanta ze służby (cz. 1)*, „Policja 997” 2019, nr 3.
- Będziejewska-Michalska M., *Zwolnienie policjanta ze służby (cz. 2)*, „Policja 997” 2019, nr 4.
- Będziejewska-Michalska M., *Zwolnienie ze służby – podstawy fakultatywne (cz. I)*, „Policja 997” 2019, nr 5.
- Będziejewska-Michalska M., *Zwolnienie ze służby – podstawy fakultatywne (cz. II)*, „Policja 997” 2019, nr 6.
- Florek L., Zieliński T., *Prawo pracy*, Wolters Kluwer, Warszawa 2009.
- Grabowska J., Kresiński M., *Ochronny charakter instytucji zawieszenia policjanta w czynnościach służbowych*, „Przegląd Policyjny” 2023, nr 3.
- Gwardyński R., *Działania Policji w warunkach poważnego niebezpieczeństwa*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2020, nr 37.
- Jaśkiewicz W., *Stosunki służbowe w administracji*, PWN, Warszawa–Poznań 1969.
- Korc-Maciejko A., Maciejko W., *Zawieszenie funkcjonariusza Policji w czynnościach służbowych*, „Służba Pracownicza” 2009, nr 10.
- Kotowski W., *Ustawa o Policji. Komentarz*, 2024, Lex.
- Kresiński M., *Prawnokarna ochrona funkcjonariuszy Policji w Polsce*, WPiA UWM, Olsztyn 2021.
- Kuczyński T., *Rozgraniczenie dróg sądowych w sprawach stosunków służbowych*, [w:] J. Góral, R. Hauser, J. Trzciniński (red.), *Sądownictwo administracyjne gwarantem wolności i praw obywatelskich 1980–2005*, NSA, Warszawa 2005.

- Maciejewska M., Figurski A., *Służba w Policji a kodeks pracy*, „Zeszyt Naukowy Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Krakowie” 2016, nr 41.
- Mozgawa M., *Komentarz do art. 234*, [w:] M. Mozgawa (red.), *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, 2024, Lex.
- Mucha E., *Ochrona prawna funkcjonariusza Policji. Wybrane zagadnienia*, [w:] E. Guzik-Makaruk, E. Pływaczewski (red.), *Współczesne oblicza bezpieczeństwa*, Temida 2, Białystok 2015.
- Piórkowska-Flieger J., *Komentarz do art. 234*, [w:] M. Filar (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
- Razowski T., *Komentarz do art. 234*, [w:] J. Giezek (red.), *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
- Sakowska K., *Stosunek służby funkcjonariuszy służb mundurowych*, [w:] E. Guzik-Makaruk, E. Pływaczewski (red.), *Współczesne oblicza bezpieczeństwa*, Temida 2, Białystok 2015.
- Sitek E., *Jest lepiej ale...*, „Policja 997” 2016, nr 9.
- Sitek E., *Konsekwencje nie tylko karne*, „Policja 997” 2016, nr 9.
- Szewczyk M., Wojtaszczyk A., Zontek W., *Komentarz do art. 234*, [w:] W. Wróbel, A. Zoll (red.), *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 2, cz. II: *Komentarz do art. 212–277d*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Szustakiewicz P., *Stosunki służbowe funkcjonariuszy służb mundurowych i żołnierzy zawodowych jako sprawa administracyjna*, Difin, Warszawa 2012.
- Wojtunik P., *Pojęcie, źródła i przedmiot prawa stosunków służbowych*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2013, nr 8.
- Zgoliński I., *Komentarz do art. 234*, [w:] V. Konarska-Wrzosek (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, 2023, Lex.
- Zieziula M., *Postępowanie dyscyplinarne wobec funkcjonariusza Policji w świetle prawa oraz orzecznictwa sądowego*, „Studia Prawnoustrojowe” 2020, nr 48.

Summary

The impact of a false accusation on the content of a Police official's service relationship

Keywords: administrative proceedings, policeman, police, official activities, official relationship, false accusation.

The aim of the work is to verify the hypothesis that a false accusation of a police officer has a significant negative impact on the content of his service relationship. The service relationship under which a Police officer performs activities entrusted to him by the state is an administrative legal relationship. Performing official duties resulting from the content of the administrative legal relationship between a police officer and the state is the duty of every officer. This publication analyzes the features of the crime of falsely accusing a police officer and the possible consequences of this crime on the rights and obligations of the parties to the service relationship. The analysis carried out

allowed for confirmation of the research hypothesis set at the beginning. A false accusation against a police officer may lead to the initiation of disciplinary proceedings and suspension from official duties, which is associated with further possible and painful consequences for the officer, in particular of a financial nature. As a result of a false accusation, a policeman may even be dismissed from service in the Police, for example due to its important interests.